

Магістр 1 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ Й АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Анотація. Проаналізовано особливості використання інформаційних технологій під час автоматизації обліку заробітної плати та розглянуто доцільність і перспективи їх використання. Розглянуто досвід організації обліку розрахунків з оплати праці на підприємствах із використанням програми "1С: Підприємство:8".

Аннотация. Проанализированы особенности использования информационных технологий при автоматизации учета заработной платы и рассмотрена целесообразность и перспективы их применения. Рассмотрен опыт организации учета расчетов по оплате труда на предприятиях с использованием программы "1С: Предприятие:8".

Annotation. The features of the use of information technologies in the automation of payroll have been analysed and the feasibility and prospects for their use have been discussed. The experience of accounting payments of wages at enterprises using the program "1С: Enterprise:8" has been studied.

Ключові слова: оплата праці, автоматизація бухгалтерського обліку, розрахунки з оплати праці, інформаційні технології.

Ефективність організації обліку та проведення аналізу оплати праці в сучасних умовах істотно залежить від розвитку інформаційних технологій. Застосування автоматизованих облікових систем, насамперед у бухгалтерському обліку та аналізі оплати праці, дозволяє спростити розрахункові операції, зменшити кількість помилок, підвищити впорядкованість інформації в облікових реєстрах. Найголовнішою з переваг використання інформаційних технологій є одержання необхідної інформації у найкоротші строки, що дає змогу підвищити оперативність прийняття управлінських рішень на підприємстві.

Незважаючи на велику роль автоматизованих систем, майже кожне десяте підприємство в Україні не використовує їх в обліково-аналітичній роботі. Крім того, автоматизовані облікові системи розрахунків з оплати праці недосконалі через часткову автоматизацію операцій й документообігу, низький рівень розробки алгоритмів формування звітності, відсутній ефективний механізм архівації та зберігання даних. Більшість таких систем не пристосовані для проведення аналізу оплати праці, що нині є одним із головних завдань працівників обліково-аналітичної служби підприємств. Тому виникає потреба в розробці нових і вдосконаленні діючих автоматизованих облікових систем розрахунків з оплати праці, використання яких сприятиме підвищенню ефективності виробництва й управління на підприємствах.

Питанню автоматизації обліку розрахунків за заробітною платою присвятили свої праці багато вітчизняних вчених-економістів, зокрема: Завгородній В. П., Яремко С. А. [1], Бичкова С. М., Шевчук Л. П. [2], Ковальова В. Д., Дога В. С. [3], Ісаєв Г. Н., Лямова Г. В. та ін.

Метою статті є обґрунтування доцільності організації обліку оплати праці в єдиній системі управління персоналом із використанням автоматизованих систем підприємств.

Об'єктом дослідження роботи є автоматизація обліку на підприємстві.

Предмет дослідження – удосконалення організації обліку й аналізу розрахунків з оплати праці завдяки використанню сучасних інформаційних технологій.

Сучасний період становлення ринкової економіки характеризується переходом до нової економічної моделі, головне місце в якій займають інформаційні технології, засновані на комунікаційних засобах та засобах обробки й збереження інформації. Інформаційна технологія – сполучення процедур, що реалізують функції збору, одержання, накопичення, збереження, опрацювання, аналізу і передачі інформації в організаційній структурі з використанням засобів обчислювальної техніки або, інакше кажучи, сукупність процесів циркуляції та переробки інформації й опис цих процесів.

Неодмінною умовою підвищення ефективності управлінської праці є оптимальна інформаційна технологія, що володіє гнучкістю, мобільністю й адаптивністю до зовнішніх впливів. Інформаційна технологія припускає уміння грамотно працювати з інформацією й обчислювальною технікою [4, с. 98].

Облік праці і заробітної плати по праву займає одне з центральних місць у системі бухгалтерського обліку на будь-якому підприємстві. Праця є найважливішим елементом витрат виробництва та обігу. Заробітна плата – основне джерело доходу робітників і службовців; з її допомогою здійснюється контроль за мірою праці і споживання; вона використовується як найважливіший економічний важіль управління економікою.

Загалом упровадження автоматизованої системи на підприємстві дозволяє здійснювати розрахунок сум нарахувань ЄСВ, ураховуючи при цьому зміну процентних ставок, якими обкладається база оподаткування; нараховану заробітну плату за минулі розрахункові періоди; обмеження бази оподаткування для

кожного працівника. Важливою перевагою системи порівняно з іншими є можливість розрахунку нарахувань ЄСВ для підприємств в аспекті джерел надходження коштів, за рахунок яких нарахована заробітна плата [3, с. 9].

Автоматизована система обліку оплати праці може функціонувати як окрема система для розв'язання задач тільки цієї ділянки обліку, як складова комплексної автоматизованої облікової системи або ж як складова інтегрованої автоматизованої системи управління підприємством [1, с. 147].

Найбільш розповсюдженими програмними продуктами з автоматизації обліку праці та її оплати на території України є програми таких розробників, як "1С", "ПАРУС-Підприємство", "Галактика", "БЕСТ ЗВІТ" та ін. [5, с. 214].

Програма "1С: Бухгалтерія" на сьогоднішній день є фактичним стандартом у галузі засобів автоматизації бухгалтерського обліку. До того ж платформа "1С: Підприємство 8" була створена з врахуванням 6-річного досвіду застосування системи програм "1С: Підприємство 7.7", яку використовують десятки тисяч підприємств [1].

Тому підприємствам для удосконалення обліку розрахунків з оплати праці доцільно буде перейти саме на "1С: Бухгалтерія 8", яка містить конфігурацію "1С: Зарплата і Управління Персоналом 8 для України".

Конфігурація "1С: Зарплата і Управління Персоналом 8 для України" призначена для комплексної автоматизації розрахунку заробітної плати і реалізації кадрової політики підприємств. Це прикладне рішення нового покоління, в якому враховані як вимоги законодавства, так і реальна практика роботи підприємства.

Упровадження програми дозволить вести облік в єдиній інформаційній базі від імені декількох організацій – юридичних осіб, а також індивідуальних підприємців, які з точки зору організації бізнесу складають єдине підприємство.

За результатами обліку доходів, сум обчислених податків і внесків в "1С: Зарплата і Управління Персоналом 8 для України" формується регламентована звітність:

розрахункова відомість за формою № 1ДФ;

персоніфікована звітність для ПФУ;

звіти у ФСС на випадок тимчасової втрати працездатності, на випадок безробіття, від нещасних випадків на виробництві;

звіт до Пенсійного фонду;

звіт з праці (квартальна й місячна форми) [2].

Важливим призначенням автоматизованої обліково-аналітичної системи є оперативне одержання звітності з оплати праці. Це досягається за допомогою спеціально розроблених механізмів одержання звітних даних із первинних складових елементів системи. Розробка таких механізмів передбачає забезпечення спеціальних взаємозв'язків між реєстрами та електронними документами автоматизованої облікової системи розрахунків з оплати праці на базі комп'ютерної платформи "1С: Підприємство". Механізми автоматизованої системи дозволяють також здійснювати аналіз формування та використання фонду оплати праці.

Отже, автоматизована обліково-аналітична система розрахунків з оплати праці може бути реалізована за допомогою різного програмного забезпечення, гнучка до змін у законодавстві й частково дає вносити ці зміни без втручання спеціалістів.

Однак розробки у даному напрямі ще не завершені та можуть продовжуватися, адже у процесі вдосконалення обліку розрахунків з оплати праці завдяки інформаційним технологіям необхідно враховувати особливості того чи іншого підприємства.

Наук. керівн. Писарчук О. В.

Література: 1. Яремко С. А. Визначення напрямків удосконалення інформаційних систем обліку та контролю діяльності підприємства / С. А. Яремко // Інноваційна економіка. – 2012. – № 5. – С. 146–148. 2. Шевчук Л. П. Інформаційні технології контролю заробітної плати шляхом формування мережевого бухгалтерського обліку / Л. П. Шевчук, А. А. Шевчук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 2. – С. 101–106. 3. Дога В. С. Автоматизація обліку розрахунків з оплати праці в підприємствах агрохолдингових структур / В. С. Дога, Л. А. Бахчиванджи, Д. В. Присяжнюк // Аграрний вісник Причорномор'я, економічні науки. – 2011. – № 60 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/avpch/En/2011_60/Doga.pdf. 4. Стрижак Д. Д. Аналіз особливостей використання інформаційних технологій при автоматизації обліку заробітної плати / Д. Д. Стрижак // Управління розвитком. – 2012. – № 13(134). – С. 98–100. 5. Щирба І. М. Облік розрахунків за заробітною платою в умовах комп'ютерної обробки даних / І. М. Щирба // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 13(134). – С. 214–219. 6. Марченко Д. М. Автоматизація бухгалтерського учета как источник роста его эффективности / Д. М. Марченко // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2009. – № 6(96). – С. 248–254. 7. Черкашина А. В. Автоматизація первинного обліку з використанням сучасних інформаційних технологій / А. В. Черкашина // Управління розвитком. – 2011. – № 23(120). – С. 8–11.